

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ ВИЩИЙ КОЛЕДЖ МИСТЕЦТВ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
(КЗ ХФВКМ ХОР)**

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Протокол засідання Педагогічної ради
КЗ ХФВКМ ХОР**

від « 28 » грудня 2022 року № 3

Голова Педагогічної ради

Любов МОРОЗКО

Введено в дію

**наказом директора КЗ ХФВКМ ХОР
від « 28 » грудня 2022 року № 96**

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ТА УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ВИБОРУ
ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ (ДИСЦИПЛІН)
ЗДОБУВАЧАМИ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ
У КОМУНАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ
«ХАРКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ ВИЩИЙ КОЛЕДЖ МИСТЕЦТВ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

**м. Харків
2022**

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ТА УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ВИБОРУ
ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ (ДИСЦИПЛІН)
ЗДОБУВАЧАМИ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ
У КОМУНАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ «ХАРКІВСЬКИЙ
ФАХОВИЙ ВИЩИЙ КОЛЕДЖ МИСТЕЦТВ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок та умови здійснення вибору освітніх компонентів (дисциплін) здобувачами освіти (далі – Положення) в КЗ «Харківський фаховий вищий коледж мистецтв ХОР» (далі – Коледж) розроблено у відповідності до вимог:

- законів України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145-VIII, «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 № 2745-VIII
- методичних рекомендацій «Розроблення освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти» (МОН, ДСЯОУ, НМЦ вищої та фахової передвищої освіти; Київ, 2022).

1.2. Положення відображає порядок та умови здійснення вибору освітніх компонентів (дисциплін) студентами Коледжу, який визначає механізм реалізації права здобувачів освіти на формування індивідуальної освітньої траєкторії.

1.3. Вибіркові освітні компоненти (дисципліни) – це дисципліни вільного вибору здобувача освіти закладу фахової передвищої освіти, спрямовані на забезпечення формування загальних і спеціальних (професійних) компетентностей за спеціальністю/спеціалізацією.

Вибіркові освітні компоненти (дисципліни) за освітньо-професійною програмою (далі ОПП) спеціалізації надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями, визначають характер майбутньої професійної діяльності, сприяють академічній мобільності здобувачів освіти та формуванню їх індивідуальної освітньої траєкторії, ефективній реалізації Стратегії розвитку Коледжу з урахуванням вимог національного та регіонального ринків праці тощо.

1.4. Вивчення вибірових освітніх компонентів (дисциплін) здобувачами фахової передвищої освіти здійснюється згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Коледжі та затвердженим розкладом навчальних занять.

1.5. Вибіркові освітні компоненти відображаються в ОПП, навчальному плані, Каталозі вибірових освітніх компонентів (дисциплін) та індивідуальному навчальному плані (далі – ІНП) здобувача фахової передвищої освіти.

1.6 Вибіркова складова призначена для забезпечення можливості здобувачем освіти Коледжу поглибити професійні знання в межах обраної ОПП та/або здобути додаткові спеціальні професійні компетентності.

1.7. Обсяг вибіркової освітньої компоненти ОПП становить не менше 10% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для рівня фахової передвищої освіти (п.17 ст. 54 Закону України «Про фахову передвищу освіту»):

- при обсязі ОПП 120 кредитів – не менше 12 кредитів ЄКТС, що складає 360 годин
- при обсязі ОПП 180 кредитів – не менше 18 кредитів ЄКТС, що складає 540 годин

При цьому слід враховувати, що обсяг пропозиції вибірових дисциплін у відкритому переліку має становити не менше подвійного загального обсягу навчальних дисциплін для вільного вибору здобувачів освіти у кредитах ЄКТС. Загальний обсяг дисциплін (обов'язкових та вибірових) у семестрі має становити 30 кредитів ЄКТС, в навчальному році – 60.

В ОПП не вказують назву освітніх компонентів за вибором здобувача освіти, при цьому їм встановлюють кредити ЄКТС та визначають форми підсумкового контролю.

Навчальний план підготовки здобувачів фахової передвищої освіти складається з обов'язкової, практичної, вибіркової компонент та атестації здобувачів освіти.

1.8. Вибіркова компонента навчального плану відповідної ОПП може включати як дисципліни за спеціальністю, так і дисципліни з інших ОПП, що є однаковими за обсягом кредитів у семестрі та формою контролю з метою розширення спеціальних компетентностей основної ОПП.

1.9. Вивчення дисциплін вільного вибору здобувачів освіти розпочинається з п'ятого семестру.

1.10. Навчальні практики, екзамени з дисциплін не включаються до вибіркової компоненти. Перелік дисциплін вільного вибору переглядається цикловими комісіями, що має відображатися у змінах до ОПП (за наявності).

1.11. Для реалізації здобувачами освіти права вибору вибірових дисциплін, ефективного планування та якісної організації освітнього процесу Коледж формує Каталог вибірових освітніх компонентів (далі – Каталог).

Каталог – це перелік дисциплін вільного вибору, які призначені для забезпечення можливості здобувачу освіти поглибити професійні знання та/або здобути додаткові загальні та спеціальні компетентності.

ЦК може формувати Каталог вибірових дисциплін за блоковим принципом.

Форма підсумкового контролю вибірових дисциплін встановлюється навчальним планом відповідної освітньо-професійної програми.

1.12. Каталог/блоки вибірових дисциплін формує навчальна частина Коледжу за поданням голів циклових комісій, які забезпечують підготовку відповідного навчально-методичного контенту для дисциплін, включених до

Каталогу. Каталог вибірових освітніх компонентів (дисциплін) розміщується на Google Диску та на сайті Коледжу.

1.13. Коледж забезпечує реалізацію права здобувача фахової передвищої освіти на участь у формуванні ІНП та вибір освітніх компонентів відповідно до даного Положення з урахуванням вимог ОПП щодо вивчення її обов'язкових компонент.

Процедура вільного вибору навчальних дисциплін здобувачами фахової передвищої освіти передбачає вибір відповідної кількості освітніх компонентів з Каталогу на весь період навчання (або на навчальний рік), які після обрання стають обов'язковими для вивчення.

2. Порядок формування переліку дисциплін та реалізації права вільного вибору здобувачами фахової передвищої освіти вибірових навчальних дисциплін

2.1. Положення передбачає такий порядок формування переліку дисциплін:

1) Формування цикловими комісіями (далі ЦК) переліку дисциплін, які пропонується до включення у Каталог. Вибіркові дисципліни мають бути спрямовані на розвиток загальних і спеціальних компетентностей визначених в освітньому стандарті та розширяти можливості реалізації майбутніх фахівців у професійному середовищі. Зміст вибірових дисциплін повинен відповідати вимогам: актуальність, науковість, інноваційно-дослідницький характер, зв'язок з практикою. Відповідна циклова комісія, що пропонує вибіркові дисципліни, забезпечує підготовку навчальних програм з дисциплін, методичних та організаційних матеріалів, необхідних для вивчення вибірових дисциплін. За зміст та реалізацію вибірової навчальної дисципліни в освітньому процесі несе відповідальність голова циклової комісії, за якою закріплено викладання відповідної навчальної дисципліни.

2) Подання цикловими комісіями до 1 лютого поточного навчального року до навчальної частини переліку вибірових дисциплін до Каталогу вільного вибору студентів у розрізі навчальних курсів (семестрів), витягу з протоколу про схвалення даного переліку запропонованих дисциплін. У Каталозі зазначаються назва дисципліни, кількість кредитів, мета та завдання дисципліни, форма підсумкового контролю.

3) Формування навчальною частиною Каталогів для вільного вибору дисциплін здобувачами освіти (для кожної ОПП) та розміщення їх на Google Диску Коледжу.

2.2 Здійснення вибору здобувачами фахової передвищої освіти навчальних дисциплін з Каталогу і формування груп студентів для вивчення вибраних дисциплін за курсами, семестрами відбувається у наступному порядку:

1) Доведення головами циклових комісій, керівниками навчальних груп до 01 квітня до відома здобувачів освіти переліку дисциплін вільного

вибору з Каталогу на подальший період навчання, порядку їх вивчення та анотацій до змісту.

Перелік дисциплін вільного вибору студентів («Вибіркові дисципліни») за спеціальністю (освітньо-професійною програмою) з їх анотаціями розміщується (оновлюється) на Google Диску Коледжу (<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1U4ESvhDbrlLPqL1Rk8hSjrnoVamGcrT6xG4LmxbCjMs/edit?usp=sharing>) згідно з інструкцією навчальної частини до 1 березня поточного року.

2) Проведення протягом квітня викладачами циклових комісій презентації дисциплін вільного вибору студентів; організація зустрічей студентів з викладачами, які пропонують вибіркові курси, забезпечення консультування з усіх питань щодо вибору того чи іншого освітнього компонента (дисципліни) тощо.

3) Здійснення здобувачами освіти вибору дисциплін шляхом заповнення відповідної Google форми на Google Диску Коледжу за посиланнями, наданими навчальною частиною.

4) Подання студентом до навчальної частини до 1 травня заяви на ім'я завідувача відділення Коледжу про перелік вибіркових дисциплін, які він хоче вивчати в наступному навчальному році (Додаток 1). Заяви та розпорядчі документи про формування навчальних груп здобувачів фахової передвищої освіти реєструються та зберігаються в навчальній частині протягом терміну їхнього навчання.

5) Формування на підставі поданих заяв завідувачем відділення за участі голів циклових комісій списків студентів чисельністю не менше кількості осіб, які навчаються за освітньо-професійною програмою в одній групі (Додаток 2).

У разі, якщо для вивчення окремої вибіркової навчальної дисципліни не сформовано групу з мінімальною кількістю, то здобувачам освіти повідомляється не пізніше, ніж за 3 дні після формування груп про перелік дисциплін, які не будуть вивчатися. Після цього здобувач протягом тижня повинен обрати іншу дисципліну (блок дисциплін) для вивчення якої є кількісно сформована група.

Здобувач фахової передвищої освіти, який не визначився з переліком вибіркових навчальних дисциплін та не подав заяву у визначені терміни, буде включений до групи вивчення тих дисциплін, які визначить голова циклової комісії або завідувач відділення.

2.3. Після закінчення процедури обрання вибіркових навчальних дисциплін завідувач відділення формує проєкт наказу (до 1 вересня та 10 січня поточного навчального року) про затвердження списків студентів з вивчення вибіркових навчальних дисциплін, який підписує заступник директора з навчально-методичної роботи.

2.4. Обрані здобувачем фахової передвищої освіти вибіркові навчальні дисципліни (наводяться їх обсяг та кількість) вносяться до індивідуального навчального плану. З моменту внесення вибіркових

навчальних дисциплін до індивідуального навчального плану здобувача такі дисципліни набувають статусу обов'язкових до вивчення.

3. Навчально-методичне забезпечення вибіркового навчальних дисциплін

3.1. До викладання вибіркового навчальних дисциплін можуть бути залучені педагогічні працівники як циклової комісії Коледжу, так і провідні науково-педагогічні працівники інших освітніх закладів, провідні роботодавці, за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення. Дотримання таких вимог є свідченням спроможності кадрового та інформаційно-методичного потенціалу циклової комісії якісно надавати освітні послуги та задовольняти потреби здобувачів фахової передвищої освіти в контексті формування їх індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними спеціальностями. Циклові комісії, в особі педагогічних працівників та голови комісії, несуть відповідальність за якість викладання і належне навчально-методичне забезпечення вибіркового навчальних дисциплін.

3.2. Циклові комісії, які забезпечують викладання вибіркового навчальних дисциплін за вибором здобувача освіти, до 1 лютого кожного навчального року подають до навчальної частини витяги з протоколів засідання циклових комісій щодо внесення змін до ОПП щодо вибіркового дисциплін на наступний навчальний рік.

3.3. Для забезпечення реалізації принципу конкурентності при виборі здобувачами фахової передвищої освіти навчальних дисциплін, науково-педагогічним, педагогічним працівникам за узгодженням з завідуючим відділенням та голів циклових комісій рекомендується у вільний від проведення навчальних занять час проводити презентаційні заходи щодо вибіркового дисциплін.

3.4. Пропозиції щодо внесення змін до переліку вибіркового навчальних дисциплін у ОПП на кожен наступний навчальний рік розглядаються та затверджуються на засіданнях циклових комісій Коледжу із залученням стейкхолдерів та здобувачів освіти.

Завідувачу відділення
КЗ «ХФВКМ» ХОР

(ПІБ завідувача відділення)
студента (-ки) _____ курсу
спеціальності _____
ОПП _____

(ПІБ здобувача освіти)

ЗАЯВА

Із запропонованих Каталогом вибірових дисциплін (з переліку)
освітньо-професійної програми _____

_____ (Назва ОПП)
спеціальності _____ я обираю блок дисциплін № _____,
(Код, назва спеціальності)
який включає наступні освітні компоненти:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

(Дата)

(Підпис)

СПИСОК СТУДЕНТІВ

на вивчення вибіркової дисципліни _____

(Назва дисципліни)

1. _____
(ПІБ студента)
2. _____
(ПІБ студента)
3. _____
(ПІБ студента)
4. _____
(ПІБ студента)
5. _____
(ПІБ студента)
6. _____
(ПІБ студента)
7. _____
(ПІБ студента)
8. _____
(ПІБ студента)
9. _____
(ПІБ студента)
10. _____
(ПІБ студента)
11. _____
(ПІБ студента)
12. _____
(ПІБ студента)
13. _____
(ПІБ студента)
14. _____
(ПІБ студента)
15. _____
(ПІБ студента)

Голова циклової комісії _____

(Ініціали, прізвище)

(Підпис)

Завідувач відділення _____

(Ініціали, прізвище)

(Підпис)